

תת"ע (תל אביב) 6613-11-23 - אבי קריו- נ' מדינת ישראל

תת"ע (תל-אביב-יפו) 6613-11-23 - אבי קריו נ' מדינת ישראל-תל-אביב-יפו
תת"ע (תל-אביב-יפו) 6613-11-23

אבי קריו

- באמצעות ב"כ עו"ד מאיר סמי

נגד

מדינת ישראל

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה במחוז תל-אביב-יפו (בת-ים)

[29.07.2024]

כבוד השופטת מיכל דואני בהירי

החלטה

לפני בקשת המבקש לפסוק לטובתו הוצאות משפט, לפי סעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

רקע וטענות הצדדים-

ביום הוגש כנגד המבקש כתב אישום בעבירת אחיזה/שימוש בטלפון שלא באמצעות דיבורית בעת שהרכב היה בתנועה, בניגוד לתקנה 28(ב)(1) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן: "תקנות התעבורה"), אירוע מיום 12.7.23.

ביום 12.2.24 התקיים דיון הקראה ראשון.

כבר במועד זה כפר המבקש במיוחס לו וטען כי הוא כופר הן בנהיגה והן בשימוש בטלפון הנייד.

דיון הוכחות נקבע ליום 10.4.24.

במועד זה הודיע ב"כ המאשימה כי מבוקש לחזור מאישום. בהתאם לכך, המבקש זוכה.

לטענת ב"כ המבקש, פנייה למפנ"א בוצעה בחודש 8/23 על בסיס התמונה עליה נסמך הדוח. הבקשה לביטול נדחתה.

בחודש 10/23 הוגשה בקשה להישפט.

דיון הקראה נקבע ליום 12.2.24. נטען כי במועד זה התייצב ב"כ המבקש וניסה לשכנע את נציגי המשיבה כי לא ניתן

להבחין בביצוע העבירה על סמך התמונה. עוד נטען כי דעתו לא התקבלה ועל כן באותו מועד בחר לכפור.

נטען כי המבקש מימן ממיטב כספו את הגנתו.

למשיבה ניתנו שלוש הזדמנויות להגיע לתוצאה הסופית: בעת הפנייה למפנ"א, כאשר הדו"ח אושר והוגש לביהמ"ש ובמועד ההקראה.

מדובר בהגשת כ"א כנגד אזרח, הנותן אמון בשלטון ובמוסדותיו, מבלי ראיות להרשעה. הפגיעה מתרחבת נוכח הוצאות האזרח בגין מחדלי המשיבה.

נוכח האמור, מבוקש כי המשיבה תישא בהוצאות המבקש.

כמו כן, המבקש מצרף הסכם שכ"ט לפיו בגין פנייה למפנ"א, הגשת בקשה להישפט, ניהול מו"מ וצילום חומר החקירה וייצוג בביהמ"ש, כולל בהליך הוכחות- ישולמו 3000 ₪ בצירוף מע"מ.

כמו כן, צורפה תמונה, יש לציין כי נסרקה מטושטשת, ואסופת פסיקה. ב"כ המשיבה מבקשת לדחות את הבקשה.

נטען כי ביום 9.4.24 שוחח נציג התביעה עם ב"כ המבקש והגיע עימו להבנות בדבר מחיקת כ"א. זיכוי של המבקש אינו מקנה לו פיצויים מאוצר המדינה.

על המבקש לעבור שתי משוכות: כי לא היה יסוד לאשמה וכי קיימות נסיבות אחרות המצדיקות כן. ביהמ"ש זיכה את הנאשם לאור הודעת התביעה ולא מחוסר אשמה.

התביעה החליטה על הגשת כתב האישום לאחר שבחנה מכלול חומר הראיות ובשלב הגשת כ"א סברה כי יש סיכוי להרשעתו בדין של המבקש.

ב"כ המבקש בחר לכפור בתיק, לאחר שמסר טענותיו לנציג התביעה ביום ההקראה. על מנת לבדוק את טענות המבקש היה על התביעה לפנות ליחידה החוקרת. ממונה בחן את הטענות ולפנים משורת הדין, נאותה התביעה לחזור בה מאישום, הן נוכח שיקולים ראייתיים והן נוכח נסיבות אישיות.

המשיבה יצרה קשר עם ב"כ המבקש והודיעה לו כי לא יתנהל מועד הוכחות מבעוד מועד.

אין לזקוף לרעת המאשימה את העובדה שחסכה זמן שיפוטי. אין המדובר ברשלנות חמורה או חוסר תום לב בהתנהלות התביעה. לא ניתן לקבוע כי לא היה סיכוי להרשעה או כי כתב האישום הוגש בחוסר סבירות מוחלטת. המבקש לא הצביע על טעם אחר המצדיק פסיקת הוצאות ועל כן אין לסטות מן הכלל כי בנסיבות אלה מדובר בפגיעה ברף התחתון ואין עילה לפסיקת הוצאות.

דיון והכרעה-

סעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 קובע שתי עילות בהתקיימותן נאשם אשר זוכה בדין עשוי לזכות בפיצוי.

לשון הסעיף: " (א) משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו

בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב].

תשמ"ב-1982 בסכום שייראה לבית המשפט; במשפט שמנהל קובל רשאי בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור".

העילה האחת, כי לא היה יסוד להאשמתו של הנאשם.

העילה השנייה, כי התקיימו נסיבות אחרות המצדיקות זאת.

ביהמ"ש הבהיר במספר הזדמנויות, כי גם מי שחלף על פני משוכה זאת, קרי- התקיימות אחת משתי העילות, אינו זכאי לפיצוי באופן אוטומטי.

לשון הסעיף נוקטת במילה: "רשאי", לא בכדי. המילה "רשאי" מקנה לביהמ"ש שיקול דעת בגדרי סעיף 80 לחוק. מחד, ביהמ"ש ייקח בחשבון את הנזק שנגרם לנאשם בעקבות ההליך הפלילי שנכפה עליו, בכלל זאת פגיעה בכבודו, בפרטיותו, בקניינו, לעיתים גם בחירותו.

יש לזכור כי ההליך הפלילי כרוך בעלויות כספיות, לעיתים ניכרות- כגון מימון הוצאות ההגנה, פגיעה אפשרית ביכלת ההשתכרות.

מאידך, ביהמ"ש ייקח בחשבון את האינטרס הציבורי באכיפת החוק- הצורך לאפשר לגורמי אכיפת החוק לבצע מלאכתם נאמנה וללא חשש.

עוד במסגרת השיקולים יש להימנע ממצבים בהם התביעה לא תיסוג בה מכתבי אישום, במקרים הראויים, ותמתין להכרעת בית המשפט, בשל החשש כי תחוייב בהוצאות.

במקרה דנן- מבלי להתעלם מכך שהמבקש נדרש בתשלום שכ"ט, לא התרשמתי כי מתקיימות העילות לפסיקת הפיצוי המבוקש.

אשר לחלופה של "לא היה יסוד לאשמה"- המבקש לא הוכיח כי מדובר במצב חריג במיוחד של זדון, חוסר תום לב, רשלנות חמורה או אי סבירות מהותית ובוטלת מצד התביעה, ר' ע"פ 5851/19 מדינת ישראל נ' אברג'ל, (פורסם בנבו) מיום 2.2.20.

אשר לחלופה השניה, במסגרת העילה שעניינה "נסיבות אחרות" המצדיקות כן, חילק ביהמ"ש את העילה לשלושה סוגים של נסיבות: נסיבות שעניינן הליכי המשפט בכללם, אופי זיכוי של הנאשם ונסיבות אישיות של הנאשם (חיצוניות למשפט), ר' ע"פ 4466/98 דבש נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3), 73.

יש לזכור כי גם זיכוי נאשם אינו מצדיק בהכרח פסיקת הוצאות. נכונים הדברים בעיקר כאשר מדובר בזיכוי מחמת הספק או זיכוי "טכני"- בהיעדר קביעה פוזיטיבית כי הנאשם לא עבר את העבירה ולמעלה מכך, נכונים הם בנוגע לעבירות תעבורה מסוג ברירת משפט.

בפס"ד בעניינו של שגיא, רע"פ 4121/09 שגיא נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו), מיום 2.3.11, נקבע: פגיעת נאשם מפתחת הליך פלילי בעבירת תעבורה נשוא כתב האישום נמצאת במדרג הנמוך ביותר של פגיעות מעצם העמדתו לדין פלילי.

עוד קובע ביהמ"ש ביחס לעבירות תעבורה בפס"ד בעניינו של שגיא : " הטענה כי הטלת פיצוי במקרה דנן עלולה לפגוע באינטרס הציבורי בתפקוד רשויות התביעה ובהתנהלותן העתידית, אינה טענה בעלמא, ויש לה בסיס, בשים לב לאופיין הייחודי של עבירות התעבורה... מתן פיצוי במקרה דנן, על נסיבותיו המיוחדות ואופי העבירה נשוא כתב האישום, אינו עומד ביחס ראוי לנזק שעלול להיגרם לאינטרס הציבורי".

כמו כן, ר' עפ"ת 17614-03-23 מדינת ישראל נ' כהן פרד, (פורסם בבנו) מיום 19.3.23, דברי כב' השופט בן יוסף שם.

במקרה דנן, לא קיימת קביעה פוזיטיבית שכן, זיכוי המבקש מבוסס על העובדה כי ביטול האישום התבקש לאחר שכפר במיוחס לו.

אין לומר כי עצם העמדתו לדין במקרה דנן פגעה בזכויות היסוד שלו, בכבודו, בשמו הטוב.

אף הפגיעה בקניינו של המבקש לצורך ניהול הגנתו, מבלי חלילה להמעט בקושי הכרוך בתשלום שכ"ט, אינה משמעותית.

עוד אציין, למעלה מן הצורך, כי העלות הכספית אשר נדרש המבקש לשאת בה במסגרת תשלום שכ"ט כללה כבר את השלב הראשון, כאשר פנה למפנ"א. מכאן, שלא נגרם למבקש נזק ממוני רב יותר רק מעצם העובדה שנדרשה ישיבת הקראה. ישיבת ההוכחות ממילא לא נדרשה בסופו של יום. כך, טענת ב"כ המבקש כי ניתנו למשיבה מס' הזדמנויות לחזור בה מאישום קודם דיון ההוכחות, אין בה כדי לשנות לעניין הנזק הכלכלי אשר נטען כי נגרם למבקש. לקראת סיום, מצאתי להתייחס לפסיקה שהוגשה ע"י ב"כ המבקש:

באשר לעפ"ת 59411-11-14 בעניינו של טורבל, כ"א בוטל בשל שנטען לפגם במכשיר הינשוף (לא נערכה למכשיר בדיקת כיוול בסוף המשמרת, מסיבה טכנית).

רכבו של העורר שם הושבת וכן רישיונו נפסל מנהלית למשך 11 ימים.

ביהמ"ש מדגיש כי כ"א לא בוטל לפי ס' 94(ב) לחסד"פ וכי הוצאות לא נפסקו מכח ס' 80 לחוק העונשין. מדובר

בעורר אשר ננקטו כנגדו צעדים מנהליים, כנגדו וכנגד רכשו. לא כך בעניינו.

בתת"ע 1495-08-14 בעניינו של רביבו- ביהמ"ש מתייחס במפורש להתנהלות היחידה החוקרת, מחדלים קשים באי בדיקת טענת "אליבי", אי איתור עדים, אי ביצוע השלמות חקירה.

המבקש כאן, לא הצביע על מחדל קיצוני, ניהול חקירה כושלת או על התנהלות רשלנית מתמשכת שהביאה לחזרה מאישום.

בעפ"ת 6794-09-16 בעניינו של מרדכי לוי, ביהמ"ש המחוזי, כב' השופט בן יוסף, מציין כי ביהמ"ש קמא לא בחן האם הגשת כ"א עברה את מבחן הסיכוי הסביר להרשעה ואת מבחן התובע הסביר. בעניין שם, מדובר בתאונת דרכים, כאשר ביהמ"ש מוצא שברור היה שאין המדובר ברכבו של המערער, אלא ברכב של חברה. התביעה לא ביררה את העניין אף לא פנתה לרשם החברות. ביהמ"ש קובע כי לא היה סיכוי אפסי להרשעה, ודאי לא סיכוי סביר. צוין כי הגשת כתב האישום היתה תוצאה של רשלנות רבתי ברורה ללא כל בסיס ראיתי, עובדתי או משפטי- רשלנות בוטה. כאמור, לא כך בעניינו.

עוד הפנה ב"כ המבקש לתת"ע 5625-03-13, אולם מדובר בתיק אחר שזה שציין בבקשה (מ"י נ' אלופי ולא צליל לבין נ' מ"י). פס"ד לא צורף ועל כן, לא מצאתי להתייחס אליו.

לאור האמור- הבקשה נדחית.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, כ"ג תמוז תשפ"ד, 29 יולי 2024, בהעדר הצדדים.